

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/21/2019
Identifikačné číslo spisu: 2516010190
Dátum vydania rozhodnutia: 15.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2516010190.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci obvineného B. V. a spol. pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zák., sčasti spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného V. X. podanom prostredníctvom obhajcu Mgr. Martina Lieskovského proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 15. marca 2018, sp. zn. 5To/3/2017, na neverejnom zasadnutí konanom 15. októbra 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného V. X. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 26. októbra 2016, sp. zn. 8T/35/2016, bol uznaný za vinného v bode 1/ - 8/ obvinený B. V. zo spáchania pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zák. a pokračovacieho zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák., z toho v bodoch 1/ - 5/ formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., a v bode 1/ - 5/ obvinený V. X. zo spáchania pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zák. a pokračovacieho zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák., spáchaných formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

napriek tomu, že V. X. bol uznaný vinným

- rozhodnutím Okresného úradu Trnava, odboru všeobecnej vnútornej správy, sp. zn. OU-TT-OVVS2-2015/002445, z 12. januára 2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17. februára 2015, za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, pričom mu bola uložená pokuta vo výške 200 eur, a

- rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 29. apríla 2015, sp. zn. 2T/77/2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 13. októbra 2015, v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava č. k. 3To/81/2015-270 z 13. októbra 2015, za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák., za čo mu bol uložený

súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, a súčasne bol zrušený výrok o treste, ktorý bol V. X. uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava z 24. apríla 2014, sp. zn. 30T/23/2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 17. júna 2014 a ktorým bol uznaný vinným z prečinu krádeže spolupáchateľstvom v štádiu pokusu podľa § 14 k § 20 k § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák.,

1) po predchádzajúcej vzájomnej dohode v presne nezistených dňoch mesiaca november 2015, potom ako na osobnom motorovom vozidle, ktoré riadil V.J. X., došli do katastrálneho územia X., časť V. X., na parcelu č. XXXX/XXX, parcelu č. XXXX/XX a parcelu č. XXXX/XX, ktoré boli pozemkami pripravenými na individuálnu bytovú výstavbu „R. V. X.“, V. X. dával pozor a B. V. páčidlom vypáčil dvierka na transformačnej stanici č. XXXX-XXX, následne kladivom rozbil 56 kusov pilierových rozvodných a istiacich skriň typu SRPP, odkiaľ páčidlom vyberal medené komponenty týchto skriň, túto následne spolu naložili do pristaveného auta a z miesta odviezli, čím poškodenej spoločnosti E. X., a.s. spôsobili škodu krádežou vo výške 754,- eur a poškodením zariadení vo výške 63 453,- eur,

2) od nezisteného dňa mesiaca november 2015 do 26. januára 2016, po predchádzajúcej vzájomnej dohode, priviezol V. X. B. V. do katastra obce W. na parcelu č. XXXX na pozemok určený na individuálnu bytovú výstavbu „R. X. Y. R.“, kde po príchode V. X. dával pozor a B. V. za pomoci prineseného kladiva rozbil v oblasti dvierok 8 kusov pilierových rozvodných a istiacich skriň typu SRPP a s identifikačnými číslami: 51-61, 51-62, 51-63, 51-64, 51-65, 51-66, 51-75, 51-76, ktoré boli riadne uzatvorené a uzamknuté, a z týchto skriň za pomoci prineseného páčidla vybral poistkové odpínače spoločne s medenými lištami a tieto spolu s V. X. naložili do pristaveného vozidla a za účelom ďalšieho predaja z miesta odviezli, čím poškodenej spoločnosti E. X.I., a.s. spôsobili škodu krádežou vo výške 115,- eur a poškodením zariadení škodu vo výške 9 757,- eur,

3) v presne nezistenom čase do dňa 25. januára 2016, po predchádzajúcej vzájomnej dohode, priviezol V. X. B. V. do katastra obce O. na parcely č. XXXX/XX, č. XXXX/XXX a č. XXXX/XXX, na pozemky určené na individuálnu bytovú výstavbu, kde po príchode V. X.Š. dával pozor a B. V. za pomoci prineseného kladiva rozbil plastové kryty a takto násilím vnikol na parcele č. XXXX/XX v čase do 17:30 hod. do 8 ks pilierových rozvodných a istiacich skriň typu SRPP v lokalite „R. B.“ a na parcelách č. XXXX/XXX a č. XXXX/XXX do 2 ks pilierových rozvodných a istiacich skriň typu SRPP v čase do 21:00 hod. v lokalite „R. E. X.“, na ktorých za pomoci prineseného páčidla vybral spolu 40 ks prúdových zberní vyhotovených z medi a tieto spolu s V. X. naložili do pristaveného vozidla a za účelom ďalšieho predaja z miesta odviezli, čím poškodenej spoločnosti E. X., a.s. spôsobili škodu krádežou vo výške 125,- eur a poškodením zariadení vo výške 14 306,- eur,

4) v presne nezistenom čase do 10:00 hod. dňa 26. januára 2016, po predchádzajúcej vzájomnej dohode, priviezol V. X. obvineného B. V. do katastra obce E. na parcelu č. XXXX/XX na pozemky určené na individuálnu bytovú výstavbu „R. O.“, kde po príchode V. X. dával pozor a B. V. za pomoci prineseného kladiva rozbil plastové kryty a takto násilím vnikol do 5 ks uzamknutých pilierových rozvodných a istiacich skriň typu SRPP, na ktorých za pomoci prineseného páčidla vybral spolu 20 ks prúdových zberní vyhotovených z medi a tieto spolu s V. X. naložili do pristaveného vozidla a za účelom ďalšieho predaja z miesta odviezli, čím poškodenej spoločnosti E. X., a.s. spôsobili škodu krádežou vo výške 74,- eur a poškodením zariadení vo výške 6 798,- eur,

5) v čase odo dňa 18.12.2015 do 09:30 hod. dňa 01.02.2016 na ulici V. M. v obci Š., po predchádzajúcej vzájomnej dohode, priviezol V. X. B. V. do obce Š. na pozemky určené na individuálnu bytovú výstavbu „R. XX L.H. X.“, pričom po príchode na toto miesto V. X. dával pozor a B. V. za pomoci prineseného kladiva rozbil 3 kusy elektrických rozvodných skriň typu SR4 a 11 kusov elektrických skriň SR7, celkovo 14 kusov pilierových rozvodných a istiacich skriň typu SRPP, a z týchto skriň prineseným páčidlom vypáčil a vybral ich vnútorný obsah pozostávajúci z medených komponentov a tento spolu s V. X. naložili do pristaveného vozidla, ktoré riadil V. X., a za účelom ďalšieho predaja ich z miesta odviezli, čím poškodenej spoločnosti N. B. s.r.o. vznikla škoda krádežou vo výške 255,- eur a poškodením zariadení vo výške 20 694,- eur,

6) v čase odo dňa 29.01.2016 od 13:00 hod. do 03.02.2016 do 7:30 hod. v G. na ulici S.. N. B. V. prišiel na pozemky určené na individuálnu bytovú výstavbu „R. U.. S.. N.“, kde za pomoci prineseného neznámeho predmetu rozbil 8 ks pilierových rozvodných a istiacich skriň typu SRPP, poodstraňoval vodiče a tieto naložil do pristaveného vozidla a kovové komponenty za účelom ďalšieho predaja z miesta odviezol, čím poškodenej spoločnosti N. s. r. o. vznikla škoda krádežou vo výške 105,- eur a poškodením zariadení vo výške 9 753,- eur,

7) v presne nezistenom čase od dňa 29.01.2016 do dňa 04.02.2016 do 7:30 hod. B. V. prišiel do katastra obce O. na parcelu č. XXXX/XX v lokalite „R. B.I. B.“ na pozemky určené na individuálnu bytovú výstavbu, kde po príchode za pomoci prineseného kladiva rozbil plastový kryt a takto násilím vnikol do 2 ks pilierových rozvodných a istiacich skriň typu SRPP, z ktorých za pomoci prineseného páčidla vybral spolu 8 ks prúdových zberných vyhotovených z medi a tieto naložil do pristaveného vozidla a za účelom ďalšieho predaja z miesta odviezol, čím poškodenej spoločnosti E. X., a.s. spôsobil škodu krádežou vo výške 29,- eur a poškodením zariadení škodu vo výške 2 608,- eur,

8) v presne nezistenom čase dňa 06.02.2016 B. V. prišiel do obce T. do lokality zvannej „R. T. W.“, kde z hraníc stavebných pozemkov parcely č. XXX/XXX, č. XXX/XXX a parcely č. XXX/XXX za pomoci prineseného kladiva rozbil 3 kusy pilierových rozvodných a istiacich skriň typu SRPP, následne z týchto skriň odniesol vrchné časti obsahujúce medené komponenty, a tieto naložil do pristaveného vozidla a za účelom ďalšieho predaja z miesta odviezol, čím poškodenej spoločnosti R. s.r.o. spôsobil škodu krádežou vo výške 167,- eur a poškodením zariadenia vo výške 4 023,- eur.

Podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., na § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák. a na § 38 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 46 Tr. zák. bol za to obvinený B. V. odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. bol na výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. mu okresný súd zároveň uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Obvinený V. X. bol za to podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák. a na § 38 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 46 Tr. zák. odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň, podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd prvého stupňa uložil obvinenému V. X. trest prepadnutia veci, a to 1 kusu kladiva.

Ohľadom náhrady škody okresný súd podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obvineným B. V. a V. X. povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodeným:

1. spoločnosti E. X., a.s., so sídlom Č. X, XXX XX Z., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 95 382,- eur,

2. spoločnosti N. B., s.r.o., so sídlom M. X, XXX XX G., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 12 240,- eur,

a obvinenému B. V. povinnosť nahradiť poškodeným:

1. spoločnosti N., s.r.o., so sídlom B. XX, XXX XX G., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 6 108,90 eur,

2. spoločnosti E. X., a.s., so sídlom Č. X, XXX XX Z., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 1 456,18 eur,

3. spoločnosti R., s.r.o., so sídlom M. XC, XXX XX G., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 4 190,- eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. sa odkazujú poškodení:

1. spoločnosť R., s.r.o., so sídlom M. XC, XXX XX G., IČO: XX XXX XXX,

2. spoločnosť E. X., a.s., so sídlom Č. X, XXX XX Z., IČO: XX XXX XXX,

so zvyškom svojho nároku na náhradu škody na civilný proces alebo na konanie pred iným príslušným orgánom.

Na podklade odvolania obvineného V. X. voči uvedenému rozsudku okresného súdu Krajský súd v Trnave uznesením z 15. marca 2018, sp. zn. 5To/3/2017, rozhodol tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného V. X. zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený V. X. prostredníctvom obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Tr. por., následne podaným doplnením dovolania rozšírených o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por.

Za zásadné porušenie svojho práva na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.] obvinený označil, že jeho vina bola prvostupňovým i odvolacím súdom vzhľadnutá len na základe výpovede spoluobvineného V., čo ilustroval citovaním vybraných častí odôvodnenia napadnutých rozhodnutí.

Prvostupňovému súdu tiež vyčítal, že pri hodnotení vykonaných dôkazov vychádzal zo skutočností, ktoré nevyplyvali zo spisu. Mal za to, že hodnotenie vykonaného dokazovania bolo poznamenané dôkaznou núdzou, ktorá bola doplnená o nepodložené domnienky, za ktoré označil v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu uvedené závery, že si musel byť vedomý, že spoluobvinený V. bol v čase, keď uňho býval, nezamestnaný, ďalej že (vzhľadom na svoje skúsenosti s kovovým odpadom) musel vedieť, že také kusy a také množstvo medi, akým spoluobvinený V. disponoval, nemôže pochádzať zo stavebného odpadu, a napokon, že nástroje, ktoré mali byť použité pri páchaní predmetnej trestnej činnosti, museli byť jeho, keďže spoluobvinený V. údajne nemal žiadne vlastné nástroje. Tieto tvrdenia súdu podľa neho nemajú svoj podklad vo vykonanom dokazovaní, ani v obsahu vyšetrovacieho a súdneho spisu.

Obvinený V. X. nesúhlasil ani s vyhodnotením výpovede svojej manželky - svedkyne Y. X. - zo strany krajského súdu ako usvedčujúceho dôkazu voči jeho osobe, poukazujúc zároveň na to, že krajský súd sa stotožnil s prvostupňovým rozsudkom, v ktorom okresný súd konštatoval, že menovanou svedkyňou tvrdené skutočnosti nijako nevyvracajú jeho predchádzajúcu trestnú činnosť. Doplniac, že ju ale ani nijako nepotvrdzujú, obvinený zdôraznil svoje právo nechať predvolať svedkov a zároveň absenciu povinnosti preukazovať svoje nevinu. Hodnotenie výpovede svojej manželky v tom zmysle, že sa ňou nijako nevyvrátilo, že sa mal podieľať na páchaní trestnej činnosti, preto považoval za rozporné so zásadou prezumpcie nevinu, majúci zároveň za to, že takýmto spôsobom hodnotenia vykonaného dokazovania bolo zásadným spôsobom zasiahnuté do jeho práva na obhajobu. V nadväznosti na to bolo podľa neho zásadným spôsobom zasiahnuté do jeho práva na obhajobu aj konštatovaním odvolacieho súdu, že okresný súd sa pri rozhodnutí o jeho vine oprel okrem výpovede spoluobvineného aj o výpoveď jeho manželky, ktoré označil za rozporné s vykonaným dokazovaním.

Vychádzajúc z uvedeného, obvinený V. X. opakovane namietal, že jediným usvedčujúcim dôkazom voči jeho osobe bola výpoveď spoluobvineného V., pričom poukázal na „judikát“ trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline, prijatý 8. decembra 2009, i rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30. júna 2014, sp. zn. 5To/36/2016, v kontexte ktorých osobitne zdôraznil, že v jeho veci má navyše relevanciu skutočnosť, že jeho vina nebola preukázaná výpoveďou jediného svedka, ale jediného spoluobvineného, ktorý sa pri výpovedi zo svojho procesného postavenia riadil zásadou nemo tenetur se ipsum accusare.

V ďalšej časti podaného dovolania obvinený V. X. spochybnil pravdivosť tvrdení spoluobvineného V. o jeho zapojení do páchania trestnej činnosti tvoriacej predmet tohto trestného konania, a to poukazom na iné trestné konanie, v ktorom bol za strany spoluobvineného taktiež označený za spolupáchateľa inej krádeže (hliníkových diskov) a v ktorom malo byť napokon ozrejmene, že do nej nebol zapojený. Pripomenul, že rovnako aj v predmetnom konaní bol zo strany spoluobvineného V. označený za páchatel'a krádeži aj v skutkoch č. 6, 7 a 8, hoci z nich nebol ani len obžalovaný, pričom na tvrdení o zapojení jeho osoby do všetkých čiastkových útokov pokračovacieho zločinu krádeže a poškodzovania cudzej veci zotrval spoluobvinený V. aj počas svojej výpovede na hlavnom pojednávaní 28. septembra 2016.

Obvinený V. X. zároveň vyslovil presvedčenie, že na závere o tom, že výpoveď spoluobvineného V. bola jedinou usvedčujúcou výpoveďou, nemení nič ani poukaz súdov na výpoveď svedka N., ktorá je vo vzťahu k preukázaniu jeho spolupáchateľstva a viny na jednotlivých čiastkových útokoch len nepriamym dôkazom, a navyše, veľmi neurčitým.

Z výpovede svedka N. obvinený V. X. vyvodil aj naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ku ktorému podľa neho došlo postupom súdu, porušujúcim zásadu in dubio pro reo. Obvinený konštatoval, že jediné, čo menovaný svedok potvrdil, bolo, že sa so spoluobvineným V. mal v niekoľkých prípadoch nachádzať v jeho zberni surovín, pričom odovzdávaným predmetom mala byť med', konkrétne plechové pásy. V nadväznosti na to obvinený zdôraznil, že vo vyšetrovacom ani súdnom spise nie je zaevidované, čo malo byť predmetom krádeže, respektíve o akú med' sa malo jednať, hoci, vzhľadom na to, že svedok N. presne popisoval med', ktorá mu bola odovzdávaná, bolo túto informáciu podľa neho potrebné zabezpečiť. Doplnil, že ani z výpovedí jednotlivých poškodených nie je zrejmé, ako mala vyzeráť med', ktorá mala byť ukradnutá. Zároveň upriamil pozornosť na vzájomnú súvislosť výpovede menovaného svedka, ktorý jednoznačne uviedol, že med', ktorá mu bola odovzdávaná, mala formu plechových pásov, a znenia skutkových viet čiastkových útokov 1/ - 5/, konkrétne popisu toho, čo malo byť ukradnuté (medené komponenty, poistkové odpínače s medenými lištami, 40 ks prúdových zberní vyhotovených z medi, 20 ks prúdových zberní vyhotovených z medi a medené komponenty), z ktorého bolo podľa neho zrejmé, že medené výrobky ukradnuté v jednotlivých čiastkových útokoch boli vzhľadom na ich označenie v skutkoch 1/ - 5/ značne odlišné. Preto mal za to, že nebolo možné bezpečne identifikovať med', ktorá bola odovzdávaná v zberni surovín, s med'ou, ktorá mala byť poškodeným odcudzená.

Naplnenie doplnením dovolania uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. videl obvinený V. X. vo vyhlásení dovolaním napadnutého uznesenia súdu druhého stupňa na verejnom zasadnutí 15. marca 2018, konanom bez jeho prítomnosti napriek jeho žiadosti o jeho nevykonanie, odôvodnenej nemožnosťou jeho účasti na ňom, spôsobenou jeho zdravotným stavom, doloženým lekárskeym potvrdením. Citujúc § 120 ods. 2 Tr. por., pripustil, že na lekárskej správe, ktorou ospravedlňoval svoju neúčast' na uvedenom verejnom zasadnutí, absentovalo vyjadrenie ošetrojúceho lekára v konkrétnej formulácii uvedenej v označenom ustanovení. Súčasne však mal za to, že znenie daného ustanovenia Trestného poriadku nie je možné brať prisne formálne a vyžadovať od ošetrojúceho lekára presnú a konkrétnu formuláciu, keďže to je otázkou subjektívneho presvedčenia toho ktorého ošetrojúceho lekára. Podľa neho nie je možné nakázať ošetrojúcim lekárom, aby do lekárskeych správ uvádzali formulácie, ktoré boli vytvorené v Trestnom poriadku. Preto aj ak bolo verejné zasadnutie vykonané na základe toho, že sa v lekárskej správe nenachádzalo konštatovanie, aké presne vyžaduje § 120 ods. 2 Tr. por., nepovažoval postup krajského súdu, ktorý vykonal verejné zasadnutie bez jeho prítomnosti, za správny.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti obvinený V. X. žiadal dovolací súd, aby v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona z dôvodu naplnenia ním uvádzaných dovolacích dôvodov, aby v zmysle § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trnave z 15. marca 2018, sp. zn. 5To/3/2017, a aby následne prikázal súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V súlade s ustanovením § 376 Tr. por. prvostupňový súd dovolanie obvineného V. X., vrátane jeho doplnenia, doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany úvodom svojho vyjadrenia k dovolaniu obvineného V. X. zrekapituloval priebeh doterajšieho konania i obsah podaného dovolania a následne vyslovil, že s v ňom uvedenými dovolacími dôvodmi sa nestotožňuje. Konštatoval, že obvinený uviedol v dovolaní výlučne okolnosti, ktoré sú vo svojej podstate hodnotením vykonaných dôkazov a poukazovaním na nesprávne skutkové zistenia súdov oboch stupňov, pričom, citujúc judikatúru dovolacieho súdu, vzťahujúcu sa na interpretáciu dovolateľom uplatnených dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Tr. por. (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Tdo/29/2001; R 57/2007; R 47/2014), ako aj samotnú dikciu § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., zdôraznil, že dovolací súd nemôže skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva obvineného na obhajobu okresný prokurátor nevzhladol, že by zo strany súdov bolo dovolateľovi uvedené právo upreté v tom zmysle, že by v prípade nutnej obhajoby nemal obhajcu alebo že by súdy alebo orgány činné v trestnom konaní s ním konali bez jemu

ustanoveného alebo ním zvoleného obhajcu.

Na margo námietky nevykonania dovolateľom navrhnutých dôkazov okresný prokurátor pripomenul, že súd sám rozhoduje o vykonaní dôkazov, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností na základe vlastnej úvahy tak, aby bolo možné vo veci rozhodnúť. Zároveň vyslovil presvedčenie, že rozhodnutie súdu bolo založené na dôkazoch, ktoré boli na hlavnom pojednávaní riadne a zákonne vykonané, nedošlo ani k porušeniu práva obvineného na obhajobu. Zdôraznil, že súd odmietol vykonať dôkazy navrhnuté dovolateľom uznesením podľa § 272 ods. 3 Tr. por. na hlavnom pojednávaní 26. októbra 2016, takže sa uvedeným návrhom obvineného riadne zaoberal.

Považoval za zrejmé, že obvinený sa dopustil skutku tak, ako mu bol kladený za vinu v obžalobe, a bol za to právoplatne a zákonne odsúdený. V podrobnostiach okresný prokurátor odkázal na skutkové zistenia súdov prvého a druhého stupňa, s ktorými sa stotožnil.

Reagujúc na doplnenie dovolania obvineného, okresný prokurátor po citácii § 293 ods. 3 Tr. por., § 293 ods. 8 Tr. por., § 120 ods. 2 Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. zhrnul, že ako dôvod ospravedlnenia neúčasti obžalovaného na verejnom zasadnutí a ako dôvod na jeho odročenie nemožno chápať zaslanie akéhokoľvek potvrdenia o práceneschopnosti obžalovaného senátu. Domnieval sa, že potvrdenie musí mať určité kvality, musí byť z neho zrejmé nielen to, že obžalovaný má zhoršený zdravotný stav, ale musí ísť o kvalitatívne taký stav, ktorý mu neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby. Okresný prokurátor poukázal na to, že obvinený v doplnení dovolania žiadnym spôsobom nekonkretizoval, aká bola jeho diagnóza, v čom spočívali jeho zdravotné ťažkosti, ani či išlo o nebezpečnú nákazlivú chorobu, či bol ohrozený na živote, prípadne aké závažné zhoršenie zdravotného stavu mu v dôsledku účasti na verejnom zasadnutí hrozilo. Trval na tom, že verejné zasadnutie konané 15. marca 2018 bolo vykonané za splnenia zákonných podmienok, keďže obvinený nezdokladoval splnenie podmienok jeho odročenia v zmysle § 120 ods. 2 Tr. por.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného V. X. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V reakcii na vyjadrenie okresného prokurátora k dovolaniu obvinený V. X. prostredníctvom obhajcu zotrval na tvrdení, že skutočnosti, ním uvedené v dovolaní, napĺňajú dovolacie dôvody uplatnené podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Tr. por. Stanovisku okresného prokurátora k namietanému porušeniu práva na obhajobu oponoval poukazom na to, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. môže byť naplnený nielen porušením práva na povinnú obhajobu, ale aj porušením iných čiastkových práv práva na obhajobu. Nesúhlas vyjadril aj s tým, čo okresný prokurátor uviedol vo svojom vyjadrení vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti trval na podanom dovolaní.

Rovnako, písomným podaním obvinený V. X. oponoval aj vyjadreniu okresného prokurátora k doplneniu jeho dovolania, majúci za to, že za situácie, keď sa v spise nachádza lekárska správa, dokumentujúca jeho zdravotný stav v čase konania verejného zasadnutia, nemusel v dovolaní uvádzať, aká bola jeho diagnóza. Zopakoval tvrdenie, že znenie § 120 ods. 2 Tr. por. nie je možné brať prísne formálne a od ošetrojúceho lekára vyžadovať presnú a konkrétnu formuláciu, keďže ide o otázku subjektívneho presvedčenia konkrétneho ošetrojúceho lekára. To podľa neho znamená, že pri rovnakej diagnóze by rôzni lekári stanovili nebezpečenstvo ohrozenia života alebo zhoršenia zdravotného stavu odlišne. Rigidnosť dotknutej úpravy podľa neho ilustruje skutočnosť, že obdobná úprava ospravedlňovania účastníkov konania, obsiahnutá v § 119 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku sa do novej úpravy civilného procesu už nepremietla. Aj s prihliadnutím na uvedené skutočnosti trval na dovolaní v znení jeho doplnenia a stanoviska k vyjadreniu okresného prokurátora k dovolaniu.

Spoluobvinený B. V. ani žiaden z poškodených a ich splnomocnencov sa k doručeným písomným podaniam nevyjadrili.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Tr. por.

Dovolací súd nahliadnutím do spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného V. X. nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojím charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expresis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať ak:

c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,

d) hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. d) a písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné:

Zásadným porušením práva na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.] sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Výnimočne môže ísť aj o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie naplnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Zákon totiž výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Prípadné porušenie práva na obhajobu, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, preto samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Pri posudzovaní, či v tom ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov

činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. možno dovolanie podať v prípade, ak v dôsledku nerešpektovania ustanovení zákona o konaní hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného (bez splnenia zákonných podmienok) došlo k závažnému porušeniu práva obvineného zúčastniť sa na konaní pred súdom. Účelom ustanovení upravujúcich prítomnosť obvineného na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí je zabezpečiť dodržiavanie jeho práv a povinností zakotvených v Trestnom poriadku, a to najmä, že obvinený má právo zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí o odvolaní, má právo vyjadriť sa ku každému dôkazu, má právo na záverečnú reč a právo posledného slova a v konaní o odvolaní má právo ako posledný predniesť konečný návrh a pod.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku [§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.] sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Tr. zák.), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Tr. zák.), súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.) a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Oboznámením sa s obsahom predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti:

Z obsahového vymedzenia dovolacích námietok obvineného, ním subsumovaných pod dovolacie dôvody uplatnené podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Tr. por., ktorých podstatný obsah dovolací súd zámerne prevzal do odôvodnenia svojho rozhodnutia a ktorými, tieto zhrnúc, obvinený vlastne namietal rozhodnutie súdov na podklade jedinej - nepravdivej - výpovede spoluobvineného B. V. o jeho zapojení do páchania trestnej činnosti, ako aj nepodložených domnienok, nesprávne vyhodnotenej výpovede jeho manželky - svedkyne Y. X. - a nepreukázaní totožnosti odcudzenej medi a medi odovzdávanej do zberne surovín, vyplýva, že tieto (bez ohľadu na ich formálnu subsumpciu pod niektorý z označených dovolacích dôvodov) sú vo svojej podstate vyjadrením jeho nesúhlasu s rozhodnutím súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu a nimi prezentovanými odôvodneniami svojich skutkových a právnych záverov. Namietajúc nesprávne a nedôsledné vyhodnotenie všetkých vykonaných dôkazov a najmä nedostatočné zhodnotenie ním označených skutočností (týkajúcich sa najmä okolností, majúcich podľa jeho názoru vplyv na vierohodnosť a pravdivosť výpovede spoluobvineného B. V.) prvostupňovým i odvolacím súdom, obvinený v podstate napadol spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov konajúcimi súdmi, ktoré priamo obvinil z nesprávneho vyhodnotenia obsahu výpovede spoluobvineného B. V. a výpovedí svedkov Y. X. a R. N., pričom v konaní vykonané dôkazy zároveň, vyberajúc tie z nich, ktoré zodpovedajú potrebám jeho obhajobnej stratégie (vybrané časti výpovedí svedkov Y. X. a R. N.), sám hodnotil zo svojho uhla pohľadu, v značnej časti opakujúc argumentáciu totožnú s tou, ktorou dôvodil už v odvolacom konaní a ktorá bola založená predovšetkým na spochybňovaní vierohodnosti spoluobvineného, ako aj na obviňovaní konajúcich súdov z tendenčného hodnotenia vykonaných dôkazov.

Konštatované vedie k nepochybnému záveru o tom, že tieto námietky obvineného, smerujúce proti

spôsobu, akým sa konajúce súdy vysporiadali s vykonanými dôkazmi a akým tieto hodnotili, sa vyznačujú rýdzo skutkovým charakterom. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uplatnenému podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. preto najvyšší súd opakovane pripomína, že vlastné hodnotenie dôkazov nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom. Samotné hodnotenie výsledkov vykonaného dokazovania, v danom prípade predovšetkým obsahu výpovede spoluobvineného a výpovedí jednotlivých svedkov, a z neho vyplývajúce ustálenie priebehu skutkového deja a ďalších okolností spáchania žalovaných skutkov, ako už bolo uvedené, nemôže byť predmetom prieskumnej právomoci dovolacieho súdu. Zároveň sa k týmto námietkam obvineného, uplatneným v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., žiada poznamenať, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv a želaní obvineného teda nie je porušením práva na obhajobu, a preto nemôže napĺňať ani dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Pokiaľ ide o relevanciu týchto dovolacích námietok, a to najmä námietky nemožnosti identifikovania odcudzenej medi s medňou odovzdávanou do zberne surovín, vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., je potrebné konštatovať, že tento predpokladá výlučne chyby právne, teda chyby, ktoré sa dotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku v tom zmysle, že tento bol v rozpore s Trestným zákonom posúdený buď ako prísnejší alebo miernejší trestný čin alebo že vôbec nemal byť posúdený ako trestný čin pre existenciu niektorej Trestným zákonom predpokladanej okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť páchatel'a alebo protiprávnosť činu. Spomenutý dovolací dôvod je okrem toho daný aj nesprávnou aplikáciou iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktorá nemusí bezprostredne súvisieť len s právnym posúdením skutku, ale sa môže dotýkať napríklad rozhodovania o treste či ochrannom opatrení. Predmetný dôvod dovolania ale vylučuje námietky skutkové [§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., veta za bodkočiarkou], čo znamená, že nie je prípustné namietkať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, a tiež hodnotenie vykonaných dôkazov. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. slúži výlučne k náprave hmotnoprávnych chýb.

Z toho vyplýva, že (ani) na podklade tohto dovolacieho dôvodu nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por., ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por., keďže to sú otázky upravené normami procesného práva, a nie hmotným právom. Z uvedeného je zrejmé, že predmetom dovolacieho dôvodu vzneseného podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. môže byť len nesprávne právne posúdenie skutku uvedeného v skutkovej vete rozhodnutia ustálené súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré už nie je možné akokoľvek doplniť a meniť.

S ohľadom na uvedené sa v prejednávanej veci dovolací súd, limitovaný v rámci prieskumu z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. posúdením správnosti právnej kvalifikácie vo vzťahu ku skutkom zisteným napadnutým rozhodnutím, nezaoberal obvineným vznesenými námietkami, že záver konajúcich súdov o jeho vine je postavený výlučne na jedinej, i to nepravdivej, výpovedi spoluobvineného B. V. o jeho zapojení do páchania trestnej činnosti, ako aj na nepodložených domnienkach, nesprávne vyhodnotenej výpovedi svedkyne Y. X. a na nepreukázaní totožnosti odcudzenej medi a medi odovzdávanej do zberne surovín, keďže, ako už bolo konštatované, z ich obsahu je zrejmé, že obvinený nimi namietal len nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov a tieto zároveň sám hodnotil zo svojho uhla pohľadu. Tento druh vád však nespadá pod citovaný ani žiaden iný dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 Tr. por., keďže prostredníctvom uvedených námietok obvinený súdom vytýkal procesný postup, ktorý zvolili pri aplikácii ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por., a domáhal sa iného spôsobu hodnotenia súdom vykonaných dôkazov, na čo však najvyšší súd v rámci konania o dovolaní nie je

oprávnený. Vo vzťahu k vyššie zhrnutým námietkam obvineného, osobitne tej, ktorú výslovne subsumoval pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., tak dovolací súd musel konštatovať, že podané dovolanie v danom prípade len formálne odkazuje na ustanovenie upravujúce označený dôvod dovolania. Pokiaľ sa pre naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. vyžaduje nesprávne hmotnoprávne posúdenie skutku, respektíve nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, už z povahy veci nemôže byť daný prípadným (hoci aj preukázaným) porušením procesnoprávneho ustanovenia regulujúceho postup súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako sa toho v predmetnej veci domáhal obvinený. Uvádzané dovolacie námietky tak v skutočnosti obsahujú argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu.

Ako už totiž bolo uvedené, v rámci skúmania danosti dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., t. j. či dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení, dovolací súd nemôže skúmať alebo meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku, ale je vždy viazaný konečným skutkovým zistením a oprávnený posudzovať len, či súdy nižšieho stupňa na pevne a nemenne zistený skutkový stav aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, ale aj proti rozsahu vykonaného dokazovania a hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. Medzi skutkové zistenia prvostupňového súdu, poňaté do skutkovej vety výrokovej časti jeho rozsudku, pritom patrí aj konštatovanie, v zmysle ktorého obvinený V. X. po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obvineným B. V. tohto v rozsudkom ustálených časoch spáchania skutkov 1/ až 5/ priviezol na rozsudkom vymedzené miesta, kde dával pozor, zatiaľ čo obvinený B. V. za pomoci páčidla, prípadne aj kladiva, rozbil dverka na transformačnej stanici (skutok 1/), respektíve na pilierových rozvodných a istiacich skrinách (skutky 1/ až 5/) a z týchto vybral medené komponenty (skutok 1/ a 5/), poistkové odpínače spoločne s medenými lištami (skutok 2/), 40 ks prúdových zberní vyhotovených z medi (skutok 3/) a 20 ks prúdových zberní vyhotovených z medi, ktoré mu následne pomohol naložiť do pristaveného vozidla a za účelom ich ďalšieho predaja spolu s obvineným B. V. z miesta odviezol. Viazaný uvedenými skutkovými závermi, dovolací súd nemohol akceptovať tvrdenia obvineného o tom, že nebolo možné bezpečne identifikovať med', ktorá bola odovzdávaná v zberni surovín, s med'ou, ktorá mala byť poškodeným odcudzená. V skutkovej vete (jej vyššie parafrázovaných častiach) výrokovej časti dovolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa je nepochybne a celkom jednoznačne vyjadrené, že došlo k odcudzeniu medi i v akých jej formách, čo spolu s ustálením motívu konania, spočívajúceho v jej ďalšom predaji (bez špecifikácie ktorému konkrétnemu subjektu) patrí, rovnako ako vymedzenie samotného konania, jeho následku, vrátane výšky škody, a príčinnej súvislosti medzi nimi, do okruhu skutkových (a nie právnych) zistení a záverov, ktoré sú z prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu vylúčené. Ich revízia v danom konaní preto neprichádza do úvahy.

Na tomto mieste sa preto žiada zhrnúť, že námietky obvineného k obsahu a rozsahu vlastnej úvahy súdov k hodnoteniu dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá jeho predstavám, tak svojím obsahom nenapĺňajú nielen žiaden z obvineným označených dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Tr. por., ale ani žiaden iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak by totiž záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. K tomu je len pre úplnosť potrebné dodať, že uvedené sa netýka dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

S ohľadom na uvedené musel dovolací súd vo vzťahu k námietkam obvineného, subsumovaným pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. konštatovať, že tento bol uplatnený neopodstatnene. Rovnako, z uvedených dôvodov, dovolací súd nemohol považovať za daný ani dôvod dovolania uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por., vzneseného v doplnení dovolania, obvinený V. X. tvrdil, že verejné zasadnutie v konaní pred odvolacím súdom sa konalo v jeho neprítomnosti napriek tomu, že na to neboli splnené zákonné podmienky.

Vzhľadom na tieto námietky obvineného bolo úlohou dovolacieho súdu posúdiť, či konaním pred odvolacím súdom, ktoré vyústilo do dovolaní napadnutého uznesenia Krajského súdu v Trnave, a to prerokovaním veci odvolacím súdom na verejnom zasadnutí bez prítomnosti obvineného, nedošlo k porušeniu jeho ústavne garantovaného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti.

Dovolací súd úvodom konštatuje, že možnosť použitia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. v prípade, že ide o vykonanie verejného zasadnutia odvolacieho súdu v neprítomnosti obvineného v rozpore so zákonom, nemôže byť viazaná na splnenie podmienok uvedených v § 371 ods. 4 Tr. por. Tento dovolací dôvod totiž vzniká až samotným postupom odvolacieho súdu, ktorého nezákonnosť je napadnuteľná až následne po skončení trestného stíhania a za predpokladu, že na verejnom zasadnutí bolo vyhlásené aj rozhodnutie, ktorým sa právoplatne skončilo trestné stíhanie.

Prítomnosť obvineného na verejnom zasadnutí upravuje § 293 Tr. por. Nutnosť jeho účasti na ňom je potrebné posudzovať podľa toho, či súd obvineného podľa § 292 ods. 1 Tr. por. na verejné zasadnutie predvolal alebo ho o termíne verejného zasadnutia len upovedomil.

Podľa § 292 ods. 1 Tr. por. predseda senátu predvolá na verejné zasadnutie osoby, ktorých osobná účasť na ňom je nevyhnutná. O verejnom zasadnutí upovedomí prokurátora, ako aj osobu, ktorá svojím návrhom dala na verejné zasadnutie podnet, a osobu, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím. Ak mladistvý obvinený v čase konania verejného zasadnutia nedovŕši devätnásť rok svojho veku, upovedomí sa aj orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Predseda senátu o verejnom zasadnutí upovedomí aj obhajcu, splnomocnenca a zákonného zástupcu. K predvolaniu alebo upovedomeniu pripojí rovnopis návrhu, ktorým bol na verejné zasadnutie daný podnet.

Podľa § 293 ods. 3 Tr. por. verejné zasadnutie sa koná za prítomnosti obvineného.

Podľa § 293 ods. 4 Tr. por. verejné zasadnutie sa môže vykonať v neprítomnosti obvineného, ak nie je možné doručiť mu predvolanie na verejné zasadnutie a z toho dôvodu ustanovený obhajca bol o verejnom zasadnutí riadne upovedomený.

Podľa § 293 ods. 5 Tr. por. verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5.

Podľa § 293 ods. 6 Tr. por. verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného nemožno konať, ak je obvinený vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov.

Podľa § 293 ods. 8 Tr. por. ak obvinený hodnoverným spôsobom ospravedlní svoju neúčasť na verejnom zasadnutí a súčasne písomne požiada súd, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jeho prítomnosti, súd odročí verejné zasadnutie a určí deň, čas a miesto ďalšieho verejného zasadnutia.

Podľa § 120 ods. 2 Tr. por. v prípade ospravedlnenej neúčasti obvineného na úkone orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu zo zdravotných dôvodov je obvinený povinný predložiť vyjadrenie

ošetrojúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby.

Vychádzajúc z uvedenej zákonnej úpravy je zrejmé, že je na úvahe predsedu senátu, či obvineného na verejné zasadnutie predvolá z dôvodu, že jeho osobnú účasť na verejnom zasadnutí považuje odvolací súd za nevyhnutnú, alebo argumentum a contrario ho o termíne verejného zasadnutia „len“ upovedomí, ak jeho osobná účasť na verejnom zasadnutí nie je nevyhnutná. V závislosti od toho, ktorú z možností predseda senátu zvolí, musí potom postupovať aj pri posudzovaní splnenia podmienok vykonania verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného.

Obvineného súd na verejné zasadnutie spravidla predvoláva vtedy, keď považuje za nevyhnutné ho vypočuť, vyzvať k vyjadreniu k dôkazu vykonanému na tomto verejnom zasadnutí, alebo ho požiadať o bližšie vysvetlenie jeho odvolania. V ostatných prípadoch, keď osobná účasť obvineného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu nie je nutná, sa obvinený o verejnom zasadnutí len upovedomí, a to ako osoba, ktorá svojim návrhom dala na verejné zasadnutie podnet, respektíve ako osoba, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím.

Zo spisového materiálu vyplýva, že po predložení odvolania obvineného V. X. Krajskému súdu v Trnave 12. januára 2017 určil predseda senátu prvý termín verejného zasadnutia na 13. apríla 2017, pričom obvineného V. X. naň predvolal (č. l. 676 spisu). Obvinený V. X. si predvolanie prevzal 31. marca 2017 a 11. apríla 2017 prostredníctvom obhajcu požiadal o odročenie verejného zasadnutia zo zdravotných dôvodov na termín po 28. apríli 2017, t.j. po skončení jeho práceneschopnosti (č. l. 679 spisu). Vzhľadom na uvedené predseda senátu odročil verejné zasadnutie na 18. mája 2017 (č. l. 684 p. v. spisu). Predvolanie naň obvinený prevzal 19. apríla 2017 a dňa 10. mája 2017 žiadal prostredníctvom obhajcu o odročenie termínu verejného zasadnutia z tých istých dôvodov na termín po 29. máji 2017 (č. l. 688 spisu). Keďže predložené ospravedlnenie nezodpovedalo náležitostiam vyžadovaným § 120 ods. 2 Tr. por., o ktorých bol obvinený v rámci predvolania na obe verejné zasadnutia poučený (č. l. 678, 685 spisu), odvolací súd na jeho nedostatky cestou elektronickej komunikácie upozornil obhajcu obvineného (č. l. 691 spisu). Na verejnom zasadnutí 18. mája 2017 obhajca obvineného predložil potvrdenie o hospitalizácii obvineného od 18. mája 2017, vystavené Internou klinikou Fakultnej nemocnice G. (č. l. 695 spisu), a s poukazom na to, že obvinený sa verejného zasadnutia chce zúčastniť, žiadal o jeho odročenie. Predseda senátu preto verejné zasadnutie odročil na neurčito (č. l. 694 p. v. spisu) a zároveň urobil dotaz na Internú kliniku Fakultnej nemocnice G. ohľadom dĺžky hospitalizácie obvineného V. X. (č. l. 696 spisu). V nadväznosti na oznámenie Fakultnej nemocnice G., že obvinený V. X. bol hospitalizovaný 18. mája 2017 o 8.02 hod. a následne, v ten istý deň na vlastnú žiadosť o 14.52 hod. prepustený (č. l. 697 spisu), predseda senátu úpravou z 8. augusta 2017 nariadil termín verejného zasadnutia na 21. septembra 2017 s pokynom, aby obvinený V. X. bol o termíne verejného zasadnutia upovedomený (č. l. 698 spisu). Upovedomenie o termíne verejného zasadnutia, doručené obvinenému V. X. 5. septembra 2017, obsahovalo výslovné poučenie, že v prípade, ak sa bez závažného dôvodu nedostaví, bude sa verejné zasadnutie konať v jeho neprítomnosti s upozornením, že v prípade práceneschopnosti je potrebné doložiť potvrdenie v zmysle § 120 ods. 2 Tr. por. (č. l. 699 spisu). Z dôvodu kolízie verejného zasadnutia so skôr nariadeným pojednávaním v inej právnej veci obhajcu, oznámenej obhajcom odvolaciemu súdu 10. augusta 2017 (č. l. 702 spisu), predseda senátu úpravou z 18. septembra 2017 (č. l. 706 spisu) zrušil termín verejného zasadnutia pôvodne určený na 21. septembra 2017 a určil nový termín verejného zasadnutia na 12. októbra 2017, o ktorom bol obvinený upovedomený vyššie uvedeným spôsobom. Tento termín verejného zasadnutia bol z dôvodu práceneschopnosti členky senátu odvolacieho súdu taktiež zrušený. Zrušený bol aj termín verejného zasadnutia následne, 7. novembra 2017, nariadený na 25. januára 2018, o ktorom bol obvinený V. X. upovedomený (č. l. 709 spisu), a to opätovne z dôvodu kolízie tohto termínu verejného zasadnutia so skôr nariadeným hlavným pojednávaním v inej trestnej veci obhajcu obvineného (č. l. 711a spisu). O termíne verejného zasadnutia nariadeného 18. januára 2018 na 15. marca 2018 boli v zmysle pokynu predsedu senátu (č. l. 718 spisu) obvinený V. X. i jeho obhajca upovedomení. Upovedomenie o termíne verejného zasadnutia, doručené obvinenému V. X. 31. januára 2018, obsahovalo výslovné poučenie, že

v prípade, ak sa bez závažného dôvodu nedostaví, bude sa verejné zasadnutie konať v jeho neprítomnosti s upozornením, že v prípade práceneschopnosti je potrebné doložiť potvrdenie v zmysle § 120 ods. 2 Tr. por., ako aj citáciu § 293 ods. 5 až ods. 10 Tr. por., § 294 ods. 1 Tr. por. i § 120 ods. 1 až ods. 3 Tr. por. (č. l. 720 spisu).

Na základe uvedeného mal dovolací súd za nepochybné, že obvinený V. X. bol o termíne verejného zasadnutia konaného 15. marca 2018 riadne a včas upovedomený a zároveň v zmysle § 293 ods. 5 Tr. por. výslovne poučený o možnosti vykonať verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti. V predmetnej veci zároveň nebol daný ani dôvod pre postup odvolacieho súdu podľa § 293 ods. 6 Tr. por.

Obvinený V. X. sa napriek tomu na verejné zasadnutie nariadené na 15. marca 2018 (štvrtok) o 9.20 hod. nedostavil. Namiesto toho bola do podateľne odvolacieho súdu v daný deň po 9. hodine osobne doručená jeho žiadosť, aby krajský súd nekonal v jeho neprítomnosti, keďže je práceneschopný (č. l. 727 spisu), čo doložil pripojeným (nedatovaným) formulárom „Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti fyzickej osoby v hmotnej núdzi / uchádzača o zamestnanie“ vystaveným praktickým lekárom pre dospelých, v zmysle ktorého bol obvinený na základe označenej diagnózy uznaný za neschopného práce od 12. marca 2018 (pondelok) s kontrolou určenou na 29. marca 2018 (č. l. 728 - 729 spisu). Na vzápätí uskutočnenom verejnom zasadnutí predseda senátu oboznámil písomné podanie obvineného, vrátane jeho prílohy, pričom konštatujúc, že na predloženej potvrdení sa nenachádza vyjadrenie lekára, ktoré by v zmysle § 120 ods. 2 Tr. por. bolo možné posúdiť tak, že zdravotný stav obvineného mu neumožňuje účasť na verejnom zasadnutí, uznesením vyhlásením na verejnom zasadnutí rozhodol, že súd vykoná verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného V. X. (a poškodených). Uvedený postup zároveň osobitne zdôvodnil v odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia (na str. 3).

S ohľadom na uvedené sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil so záverom odvolacieho súdu, že obvinený svoju neúčasť na verejnom zasadnutí neospravedlnil hodnoverným spôsobom, a to nielen pokiaľ ide o náležitosti vyžadované zákonom (§ 120 ods. 2 Tr. por.) pre účinné ospravedlnenie neúčasti na úkone zo zdravotných dôvodov, o ktorých obvinený musel vedieť, keďže bol na ne zo strany odvolacieho súdu opakovane upozorňovaný a o nich výslovne poučený on sám a osobitne i jeho obhajca, ale ani pokiaľ ide o včasnosť tohto ospravedlnenia. Hodnovernosť ospravedlnenia vyžaduje aj neodkladnosť jeho oznámenia potom, ako sa obvinený o dôvode, ktorý mu má brániť v účasti na verejnom zasadnutí, dozvedel. V danom prípade však ospravedlnenie neúčasti obvineného na verejnom zasadnutí bolo do podateľne odvolacieho súdu doručené osobne až v deň konania verejného zasadnutia, a to len pár minút pred jeho začatím, hoci z priloženého potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti obvineného vyplýva, že o skutočnosti, že sa zo zdravotných dôvodov nebude môcť zúčastniť verejného zasadnutia, musel obvinený vedieť skôr, najneskôr od začiatku jeho práceneschopnosti (pondelok 12. marca 2018), pričom nič (ani plynutie dní pracovného pokoja) obvinenému nebránilo, aby trestnú kanceláriu odvolacieho súdu či už telefonicky, elektronicky alebo osobne kontaktoval podstatne skôr, respektíve ihneď ako vedel, že sa verejného zasadnutia zo zdravotných dôvodov nebude môcť zúčastniť, a ospravedlnil tak svoju neúčasť na verejnom zasadnutí včas. Sám totiž inicioval odvolacie konanie a ak mal záujem sa ho osobne zúčastniť, bolo jeho povinnosťou s odvolacím súdom komunikovať včas a zákonom predpísaným spôsobom. O termíne konania verejného zasadnutia obvinený V. X. vedel už od 31. januára 2018 (č. l. 721 spisu). Neobstojí ani námietka obvineného, že znenie § 120 ods. 2 Tr. por. nie je možné brať prísne formálne a od ošetrojúceho lekára vyžadovať presnú a konkrétnu formuláciu vytvorenú zákonodarcom. Obvinený bol totiž na potrebu predloženia ospravedlnenia, obsahujúceho zákonom predpísané náležitosti, t.j. vyjadrenie, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na verejnom zasadnutí bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby, opakovane upozorňovaný a o tejto výslovne poučený. Preto bolo jeho povinnosťou, pokiaľ mal skutočný záujem zúčastniť sa verejného zasadnutia, zabezpečiť, aby súdu predložené ospravedlnenie jeho neúčasti spĺňalo uvedené náležitosti, a za tým účelom požiadať svojho ošetrojúceho lekára o vyjadrenie v zmysle § 120 ods. 2 Tr. por., pričom dovolací súd nevidí žiaden dôvod, pre ktorý by akýkoľvek ošetrojúci lekár nemal, v prípade opodstatnenosti uvedeného vyjadrenia, odôvodnenej zdravotným stavom obvineného, takejto žiadosti

vyhovieť. Samozrejme, možno súhlasiť s obvineným, že vo vzťahu k záveru konkrétneho ošetrojúceho lekára o dôvodnosti takéhoto vyjadrenia nemožno vylúčiť určitú mieru subjektivity, avšak s ohľadom na viaanosť lekárov profesionálnou etikou musí súd vychádzať z predpokladu, že vyjadrenie o schopnosti či neschopnosti účasti obvineného na nariadenom úkone reflektuje jeho zdravotný stav objektívne posúdený v súlade s aktuálnymi poznatkami lekárskej vedy. Z tohto pohľadu potom obrana obvineného, že úsudok o schopnosti či neschopnosti účasti pacienta na nariadenom úkone je otázkou subjektívneho presvedčenia konkrétneho ošetrojúceho lekára, vedie k záveru, že sám o svojej neschopnosti zúčastniť sa na verejnom zasadnutí nebol presvedčený, čo, obzvlášť v kontexte popísaného priebehu konania na odvolacom súde, odôvodňuje domnienku, že správanie obvineného V. X. nieslo znaky úsilia o obštrukcie.

Rezumujúc uvedené, je potrebné opätovne zdôrazniť, že obvinenému V. X. bolo upovedomenie o termíne verejného zasadnutia riadne a včas doručené a že bol aj správne poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti, čím boli splnené podmienky pre konanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného (§ 293 ods. 5 Tr. por.), pričom svoju neúčast' na verejnom zasadnutí obvinený hodnoverne neospravedlnil (§ 293 ods. 8 Tr. por.). Krajský súd v Trnave preto správne vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného a jeho odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa podľa § 319 Tr. por. zamietol. S odkazom na uvedené dôvody musel dovolací súd konštatovať, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. nebol naplnený.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.